

nogen Fortred. Skjøndt nu hans Opmærksomhed og Agtpaaagivenhed ikke uddannes som i Krigen, saa hjælpes der dog Noget paa Narvaagenhed og Udholdenhed, og man er nødt til at tage til Takke med disse Dvelfer i Mangel af bedre. Vilde vi fremdeles betragte Feldttjenestevelferne og Læren om Afbenyttelsen af Terrainet under Forsvar og Angreb, er der ogsaa her en himmelvid Forskjel paa Dvelfen i Fredstid og i Krigstid. I Krigstid, hvor man gaar frem over Mark og Eng, gennem Krat og Skov, over Grøfter og Gærder, er Opmærksomheden idelig anstrængt for at afgjøre, paa hvilket Sted Fjenden vil vise sig; man maaler Gjenstandenes Afstand, bedømmer deres indbyrdes Stilling, seer efter, hvorvidt den er fordeelagtig for Fjenden eller for os, stræber at finde Dæsningsmidler, hvorfra man kan beskyde Fjenden, og saaledes ere Alle i nafladelig Virksomhed. Naar vi derimod tænke os saadanne Feldttjenestevelfer i Fredstid, da er Udbyttet hver Gang meget ringe; man er nødt til at gaae en lang Vej, som oftest hen ad Landeveien, affspæret fra Udsigten til begge Sider, et enkelt Sted faaer man Leilighed til at vise, hvorledes Stillinger indtages bag Hækker og Hegn; maaskee man kan faae Lov til at gaae tværs igjennem en Skov, spredt paa en saadan Maade, som kunde passe til Krig, men det er kun sjældent, at et til Dvelferne passende Terrain findes i Nærheden af Garnisonsstedet, hvorfor man, som sagt, ofte maa gaae en meget lang Vej frem og tilbage, for at tilveiebringe et alligevel temmelig ringe Udbytte af disse Dvelfer. Hertil kommer, at man, naar man blot vil give disse Dvelfer en nogenlunde Udstrækning, er indskrænket til at foretage dem paa visse Aarstider, saaledes hos os i Tiden efter Høsten og de sidste Maanedes af Aaret. Forholdene ere da ikke gunste, som de skulde være for fuldstændigen at vise den militaire Afbenyttelse af Terraingjenstandene, idet Eggen i Almindelighed er belagt med Sne eller Is, og medens man paa den ene Side mere end ellers over Soldaten i den Egenkab, at være hårdet mod Veirliget, betages os paa den anden Side meget af det Udbytte, man skulde have erhvervet med Hensyn til hans

tactiske Uddannelse. Dvelferne maae desaar sag gjentages saa meget desoftere, hvilket igjen medfører, at Uddannelsesstiden i det Hele maa forlænges. Man har anført, at vi i Krigen have benyttet Soldater, efterat de kun havde været Rekrutter i 6 a 7 Uger, men man maa vel vogte sig for at tage dette ligesom efter Ordene. Det var kun den bitterste Nød, der kunde tvinge os til at sende saadanne daarligt forberedte Tropper directe mod Fjenden; man har i Reglen sørget for at fordele dem enkeltviis, at blande dem ind imellem den store Masse af ældre og mere øvede Folk, at sende dem til saadanne Steder, hvor de kunde modtage en forfat Dvelfe, til Afdelinger, som ikke vare udsatte for strax at komme i Fjendens Hd, saaledes at disse Rekrutters Dannelse lidt efter lidt udviklede sig til det Punkt, hvor man med Fordeel kunde bruge dem mod Fjenden. Det var kun i Aaret 1848, at man gjorde det farlige Experiment at sende maadeligt øvede eller i kort Tid øvede Folk i store Masser directe mod Fjenden; men man indhentede derved snart en saadan Erfaring, at man vel vogtede sig for at gjentage dette Experiment i de paafølgende Aar (Tscherning: Hvor det?). Efterat jeg saaledes har henledt det ærede Things Opmærksomhed paa den Forskjel, som man maa gjøre, naar man taler om Uddannelsesstiden, eftersom Uddannelsen foregaaer i Krigstid og under de Indtryk, som Krigsbegivenhederne medføre, eller den skeer under jevne og almindelige Forhold, skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Spørgsmaalet om Soldatens Uddannelsesstid ingenlunde kan finde en absolut Afgjorelse, eller bringes ind under almeengyldige Regler, selv om man seer bort fra Udviklingen af Krigskunsten og de forøgede Fordringer, som man derefter kunde blive nødt til at gjøre med Hensyn til Færdigheder og Kundskaber hos en udviklet Soldat. For at bedømme den rette Uddannelsesstid er der to meget vigtige Hensyn, som man maa tage i Betragtning, naar man vil anstille Sammenligninger mellem de Erfaringer, som med Hensyn til dette Spørgsmaal ere gjorte paa forskellige Steder. Man maa nemlig tage Hensyn til Befolkningens militaire Anlæg og Evner, som igjen ere